

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Petri Chrysologi Archiepiscopi Ravennatis, viri
eruditissimi atque sanctissimi, Sermones In Evangelia De
Dominicis & festis aliquot solemnioribus totius anni,
insignes & peruetusti**

Petrus <Chrysologus>

Lvgdvni, 1623

De eo quod Christus misit Apostolos curatum varios morbos, Sermo CLXX.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50232](#)

Psal. 131. ne matrem nostram drachmam suam nesciant inuenire, & dicamus cum Propheta: Paraui lucernam Christo meo. Et quid lucerna profuerit audiamus: Ecce audiuius eam in Ephrata, inuenimus eam in campus syluae. Introibimus in tabernaculum eius, adorabimus in loco ubi steterunt pedes eius. Ecce quod per distensos campos, & nemora diffusa quarebamus in domino, hoc matris inueniamus ad lucernam. Super hoc lætetur & cœlum, quia in uno peccatore pœnitentiam agente totius Christiani populi claudit pœnitudo, & tota deitatis forma Christi nostram refultit in drachmam.

De eo quod Christus misit Apostolos curatum varios morbos, Sermo C L X X.

Mar. 6.

Beatulus Marcus hodie cum Galilæa dominum regnulit circumisse castella, ineffabilem circa nos prodidit eius pietatem. *Et circuibat, inquit, Iesus castella in circuitu docens.* Audistis quemadmodum circuit, quemadmodum te, & propter te ubique pietas indefessa perquirit. Et ille qui capit ipse omnia, nec a villa capitur ipse creatura, intrat, & tuo angustatur in corpore, tuis in habitaculis se coarctat. Et ille cuius maiestate vox fidelium quotidiana testatur clamans, Pleni sunt cœli & terra gloria tua: tuis propter te circuit, apparet, videtur, & tenetur in locis. Quo se mouet immobilis plenitudo, quo accedit, vel unde recedit, quo sunt plena omnia? Et tamen vadit, redit, descendit, ascendit, & totum te & propter te homo Deus patitur, quia te nimis diligit, nimis amat. Habitus suscipit, formas variat, commutat officia: & nūc igneus tibi resplendet in rubo, ut perfidia te frigidū fidei calore succendat: nunc elucescit cœlesti flammæ in columna, ut remotis ignorantiae tuæ tenebris,

*Exod. 3.**Exod. 13.*

bris, per solitudines mundi huius viam possis scientiae percurrere salutaris: nunc idem tibi nubis vertitur in columnam, ut ardentes tuoram temperet estus animorum: nunc te ut aquila protegit pennis sapietiae, ut cœlestem prouocet ad volatum: dicente Moyse: Sicut aquila protegit nidum suum, & super pullos suis confidit, extendens alas suas accepit eos, & suscepit eos super scapulas suas: dominus solus ducebat eos, & non erat cum eis Deus alienus. Nunc sicut gallina educit, dicit, vocat, recipit, protegit, portat, fouet, ambit, amplectitur: & sui volatus oblita, suæ temporaliter immemor libertatis, tuis in penetalibus, tuo versatur in puluere, ut te vernaculis, familiaribus, domesticis alat, erudiat, instituat nutrimentis: nunc ut pastor bonus altissimis errantem solus requirit in montibus, solus inuenit, solus suis humeris imponit, & ne amplius in terrena pascua luporum morsibus peruadaris, cœlestes euehit & perducit ad caulas. Sic, sicut diximus, habitus suscipit, formas variat, & ut te mutet in melius, ipse sua toties mutat & comutat officia. Et quia diu circuierat ut diriperet & deuoraret inimicu[m]: nunc necessario circuit ut te vindicet, ut eripiat Christus, dicente scripturam: aduersarius vester sicut leo rugiens circuit querens quem deuoret. Et conuocauit, inquit, duodecim. Post diuturna tempora terræ noctis, auroræ suæ desiderato splendore eternus dies Christus noster reluxit in lucem, qui duodecim suas horas in Apostolis suis duodecim signanter aptaret. Hunc diem beatus Psalmista prophetali vidit spiritu: cum canebat: Hæc est dies quam fecit dominus, exultemus & lætemur in ea. Vnde & Apostolus, lucis ac diei filios appellat credentes: Vos filij lucis estis & diei. Et conuocauit duodecim. Duodenarius numerus iste per quaternarium tripartitam

*Deu. 32.
Iuxta
LXX.*

Mat. 23.

Euc. 15.

I. Pet. 5.

Psal 117.

1. Thes. 5.

tripartitam nobis monstrat & format quadrigam: per quam trinitas tota toto orbe Apostolicis vehitur & fertur excursibus, ut diabolum mitis bellator expugnet, ut mundi superbiam mansuetus victor inclinet, ut discordias gentium pacificus auferat prælator, ut delecto inferno, hoc est, peccati fouea, diuturno carcere animarum humani generis captiuitatem liberam triumphi sui perducat ad gloriam. Hunc trinitatis currum beatus Psalmista vidit Prophetali

Psal. 67. spiritu, cum dicebat: Ascendisti in altum, captiuam duxisti captiuitatem, accepisti dona in hominibus. Hunc currum sibi, suo patri & Spiritu sancto, dominus cum diceret, præparat: Tollite iugum meum super vos, quia iugum meum suave est, & onus meum leue est. Nescit lassescere bænulus misericordia, pietatis euector.

Mat. 11. **Gen. 40.** Duodecim Patriarchas, **Exo. 15.** duodecim distinctos in tribubus, duodecim fontes eremi, duodecim lapides eleuatos ex alueo in figuram, forinamque Apostolici numeri fuisse descripsos scrutatori legis relinquamus altius ad probandum: quia nobis cur binos ad prædicandum discipulos miserit, propositæ lectionis series conatur aperire. **Iosue 4.** Et cœpit eos mittere binos & binos. Binos mittebat, ne destituta singularitas aut negaret, ut Petrus: aut fugeret, ut Ioannes. Cito cadit fragilitas humana, quæ de se superbe confusa socios despicit: nō vult habere collegam, dicente scriptura: Et vñi cū cediderit, & non est secundus qui erigat eum. Quantum autem alter alterius roboretur auxilio, eadem

Mat. 14. **Ecccl. 4.** scriptura testatur, cum dicit: Frater qui adiuuatur à fratre, quasi ciuitas munita. Et cœpit eos mittere binos & binos. Nec mirum fratres, si Trinitas quæ ex duodenario numero tripartitam cōscendit quadrigā, nunc ascendet & bigam: ut duobus nunciis duorum

Prov. 18. vocatio

vocatio monstretur & clareat populorum , dicente
 Apostolo : Nunquid Iudeorum Deus tantum? Non-
 ne & gentium? imo & gentium : & impleatur Isaiae
 vaticinium : qui se ascensorem bigæ vidisse testatur,
 unde mox cecidisse Babylonē clamat ; & omnia scul-
 ptilia. Quis dubitat fratres , per has bigas Christum
 salutares inequitasse discursus : cum videat Aposto-
 lica prædicatione corruisse tempa , idola deperiisse,
 cessasse pecudum mugitus & victimas , ipsas aras cū
 thuris sic fumo iam tota euanuisse per sæcula ? Has
 bigas Abacuc viderat , cum clamaret ; Qui ascendis *Abac. 3.*
 super equos tuos , & equitatus tuus sanitas . *Et dedit,*
inquit, eis potestatem spirituum immundorum. Hoc est diui-
 ne virtutis insigne : hoc trophyū singularis triūphi : ut
 præde suę prædo ipse , ipsis captiuis suis ipse captiivus ,
 vincit quondam suis vincitus ipse diabolus nunc
 tradatur : quatenus eorum subiiciatur imperio , quo-
 rum ante fuerat magnificus : seruitute merito dolet ,
 gemit merito , merito stridet , qui se videt hominum
 sententia , hominum potestate percelli , qui se Deum
 hominibus longa diu fuerat persuasione mentitus .
Et præcepit eis , ne quid tollerent in via , nisi virgam
tantum , non peram , non panem , non in zonis es. Ho-
 mo cum operarios inuitat ad opera , non necessa-
 ria victus solum , sed etiam largo fundit epulas ap-
 paratu , ut cōuiuum humanitatis effusæ pondus ope-
 ris superet & laborem . Deum quantum credit inhuma-
 num , qui ad opera eius inuitatus , pera , pane ,
 precio enustus incedit , & anxius , ut aut lassus ,
 aut tardior ad opus operarius infidelis occurrat ,
 aut occurtere fortassis non potuit , præmia promit-
 tit ille copiosa : tot chirographis , tot testibus , largam
 spondet ille mercedem : tu eum neque panem , neque
 vestimentum impio spiritu & stimas præbiturum ?

Te ipsum

*Rom. 9.
Isa. 21.*

Te ipsum cum non essem, dedit esse: & quicquid homo habes dedit ipse, & cum tibi ac tuis voluptatibus vivueres, vixtus necessaria non negauit: hunc tuis virtutibus, suis operibus seruienti, non panem, non vestimentum aestimas largiturum? Hoc ipsum quod in persona, quod in zona portas, quis dedit tibi? Quid illi de suo insultaturus occurris? Novit quia diues es. Cessa homo operibus tuis: sufficit tibi diuina paupertas, depone sarcinas diuitiarum tuarum, onus non potest per angustam viam ad opus dominicae messis peruenire, veni expeditus, veni liber ad opera, antequam nudus & expoliatus, infidelis omnibus operarius sapiens ad pœnam. quia sicut scriptum est: Morientem diuiniæ non sequuntur. Sit tibi pera conscientia tua sit tibi panis vita tua: ut sit verus panis Christus in vita, qui dixit: Ego sum panis. Sit tibi in precium merces tua quia ille præmium exigit se uerus à Christo, qui ut sequeretur Christum, nudus despexit respuens fideliter quod habebat.

De discipulis illatis manibus præsentibus, Sermo CLXXI.

Sicut fulgura cum saxa, montes, arbores, ipsa dorsorum culmina, terribili collisione dissoluunt, sensus hominum mentesque corripiunt: ita dominus quoties in Pharisæos intonat, suos timore salutari corrigit & emendat: sicut hodie Euangelicus sermo perdocuit, Pharisæos & Scribas vituperasse aliquos discipulorum Domini, eo quod non lotis manibus manducarent. Nemo cum haec audit, existimet discipulos domini sub specie côteptus incultis & lutulétiis manibus edere: nec mensæ domini, nec cōuiuij communis seruare & colere honestatē: quando istud neque natura patitur, neque hospitalitatis admittit affectio. Quis a iuā manibus non offerat mox ad venientes obsequium,